

A szegedi járás munkaerőgazdálkodásának helyzetét tárgyalta a járási tanács végrehajtó bizottsága

A szegedi járási tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén a többi között megtárgyalta a járás munkaerőgazdálkodásának problémáit, valamint a járásban lévő üzemek munka- védelemmel, balesetelhárítással kapcsolatos munkáját.

Előjárójában megállapították, hogy mintegy 1600–2000 dolgozó van a szegedi járásban, akik elhelyezésre szorulnak. Megállapította a végrehajtó bizottság, hogy ezeknek a dolgozóknak az elhelyezésével kapcsolatban a városi és a járási munkaerőgazdálkodási csoportok lényegesen jobb együttműködésére van szükség. Bebizonyosodott az is, hogy több községben azért növekedett meg az utóbbi időben a munkát keresők száma, mert

a család egy tagja a földterülettel és a gazdasággal belépett valamelyik termelőszövetkezetbe, hozzátartozói pedig leginkább üzemből szeretnék munkát vállalni.

Vannak olyanok is, akik állandó ipari munkások voltak, azonban korábbi munkahelyeikről létszámcsokken-tés címén küldték el őket, indokolva azzal, hogy első-sorban helybeli munkásokat alkalmaznak.

Gondot jelent a tanács számára a csökkent munka- képességű dolgozók teljes mértékű elhelyezése is. Úgy határozott a végrehajtó bizottság, hogy javaslatot tesz a megyei szerveknek, hogy Mórhalmon és Kisteleken létesítsenek háziipari jellegű üzemeket, melyek valamelyik már meglévő háziipari szövetkezethez tartoznának, s a csökkent munkaképességűek, mint bedolgozók kaphatnának ezekben munkát. A vita során

felmerült a 13 esztendővel ezelőtt abbahagyott Kiskundorozsmai Pamutszövő építkezéseinek befejezése is.

A Könyvüipari Minisztérium illetékes ipari főigazgatósága néhány hónappal ezelőtt írásban értesítette a kiskundorozsmai tanácsot arról, hogy a nagyértékű üzemi épület építésének folytatásához hamarosan hozzákezd- denek, s már az év végére bizonyos mennyiségű munkaerőt itt is lehet foglalkoz- títani. Ezen az értesítésen ki- vül azonban — amint a vég- reajtó bizottság megállapí- totta — más lényeges intéz- kedés még nem történt. Ezért elhatározták, hogy a járási tanács végrehajtó bi- zottsága is felkeresi a Köny- vüipari Minisztériumot az ügyben, hogy véglegesen tisztázzák a dorozsmai új pamutszövőgyár felépítésével kapcsolatos kérdéseket.

A munkavédelemmel és balesetelhárítással kapcsola- ban megállapították, hogy a Tápéi Hajójavító telepén különösen nem tartják be a szükséges óvintézkedése- ket.

Ennél a vállalatnál ebben az évben hét üzemi baleset volt, s ebből kifolyólag 131 mun- kanap kiesés történt.

Az átlagosnál gyengébb szőlőtermés ígérkezik Pusztamérges, Ruzsa és Üllés határában.

Jó szőlőtermés ígérkezik

A megyei tanács mező- gazdasági osztályától szer- zett értesüléseink szerint ebben az évben jó termés- re lehet számítani szőlőter- mő vidékeinken. Megyei átlagban holdanként 17 és fél mázsás termés várha- tó, de helyenként lényege- sen többet mutatnak ennél a tőkék.

Csemegeszőlőből főleg Makó és Szentés körzeté- ben várható gazdag termés — holdanként 22, illetve 19 és fél mázsa. A borszőlő- vidékek közül viszont Mó- rahalom, Kistelek és Zá- kányszék határában kiemel- kedő termést várnak a szakemberek, de jónak ígérkezik az Csongrád kör- nyékén is.

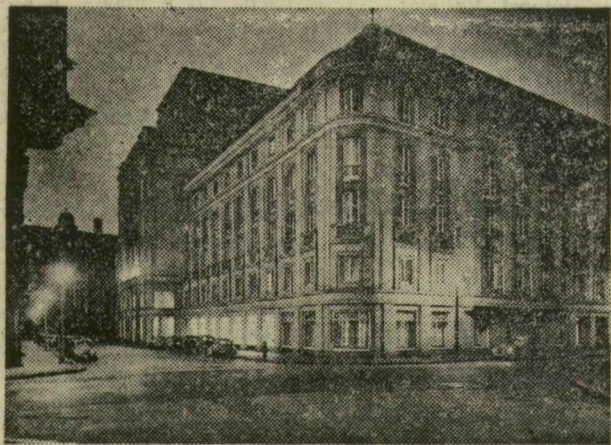
Az átlagosnál gyengébb szőlőtermés ígérkezik Pusztamérges, Ruzsa és Üllés határában.

Doktoravatás és tanévzáró a Tudományegyetemen

Az 1958–59-es egyetemi tanév utolsó napjaiban va- gyunk. Lezárultak az évfolyami és az államvizsgák, már csak a tanév végén szokásos ünnepi aktusok vannak hátra, mint a ha- gyományos doktorrá avatás és a tanévzáró ünnepség. Ezen a héten e két fontos esemény is megtörténik a Szegedi Tudományegyetemen.

Ma déli 12 órakor a Köz- ponti Egyetem aulájában 10

bölcsészti avatnak doktorrá, az idén végzett 33 levelező joghallgatóval együtt. Az avatás hagyományos for- mák, ünnepélyes külsősé- gek között történik meg. Holnap, szombaton ugyan- csak lesz doktorrá avatás, az egyetemi évzáró ünnepség programjában. Ezúttal 14 természettudományos kép- zettséggű végzett diplomát és a jogi egyetem idén vég- zett 38 hallgatóját avatják doktorrá.



A lipcei új színház. A Német Demokratikus Köztársaságban 87 színház működik. Ezekben mintegy hatvan- ezer ülőhely van

riport

népének életében is igen sok válto- zást hoztak. A régi magas szintre fokozott német »felsőbbrendűségi ön- tudat« helyett mindinkább előtérbe kerül más nemzetek megbecsülése. Ezt a fejlődést igen elősegíti az a tény, hogy Németországnak nagy munkásmozgalmi múltja van és igen harcos, kipróbált, a hitleri fasizmus alatt sokat szenvedett munkáspártja. Igen sok elvtárral beszélgettem, akik a hitleri időszakban a pártban ille- galitásban dolgoztak. Legtöbbjüknek pár évi börtön és internálótábor van a háta mögött. Találkoztam egy 70 éves tanítónővel, akinek 25 tagú kommunista csoportjából egy se ma- radt életben, mert a Gestapó kémei folytán mindannyian lebuhtak. Az ő életbenmaradása is a véletlen műve. Ez a tanítónő még most is dolgozik a pártban, sok ilyen idős és harcos elvtárral együtt. A német kérdés vizsgálatánál tehát látni kell azt is, hogy ez a párt a Hitler-ellenes har- cokban igen megedződt és koránt- sem volt egész Németország olyan fasiszta, mint amilyen ideológiai egységnek hirdették azt a hajdani magyarországi lapok.

Hogy az öltözködésről

is írjak, tapasztalataimat így össze- gezhetem: az NDK divatjában az egyszerű ízlesség a döntő. A nyári divatot a nőknél a széles — harang- szerű — szoknya jellemzi, csipkés, kikeményített alszoknyával, derék- kon széles, színes övvel. Egészen szép. Nyugat-Berlinből azonban még ma is elég sok ruhaanyagot hoznak át, s némelyik Nyugaton készült szoknyáról az ember a világ nagy- városainak összes nevezetesebb épü-

leteit megismerheti, ha idegekkel bírja tanulmányozni. Természetes, ezt a divat- és ruhakérdést azért nem kell nagy problémaként kezelni, annál is inkább nem, mert a Kelet- berliniek külföldi ruhaanyag behozata- la nélkül is igen csinosan öltöz- köznek, melyet elősegít az a sok és változatos műanyag is, melyet a keleti zónában forgalomba hoznak, igen változatos mintázatokkal és ki- vitelben.

A kulturális élet területét vizsgál- va: igen komoly műsort ad a Brecht Színház, de az operettekben még igen nagy a tarkaság. Így: »O lala, Madame...« c. operett franciás pi- kantériájáról a »Szemérmes Zsu- zanna« múlt százados figuráit, Suppé »Boccaccio«, Hervé »Mamselle Nitouche«, és Kálmán Imre darab- jáit, minden megtalálható. A operá- ban igen sokszor szerepelnek angol szerzők művei is. Operett díszleteik végleg szakítottak a festett kuliszák megoldásával, helyettük igen szelle- mesen — kissé futurista módon — a jelképes díszleteket kedvelik. Az egyszerűbb városoknak is igen szép színházai vannak és sok a régi fel- újítás. Érdekes volt Schwerinben látni Gluck »Iphigénia Taurisban« c. operáját.

Ami pedig az alaposságot illeti, még él a régi szellem. Ezen a téren az egyik rét tilalmi táblája lepett meg, melyen ez állt: »Ökrökön ki- vül másnak belépni tilos!« Csak azt nem értem, hogy miként olvasták el ezt a tehenek, és hogy ment be az állatokért a gazdájuk.

Volt azonban olyan eset is, ami- kor az alaposságba vetett bizalmam megingott: például, mikor a színhá- zokban gyakorta mást kaptam mű- sorul, mint amelyik előadásra a jegyet váltottam. Amiótan arról is meggyőződtem, hogy a nagyobb ven- déglőkben, akárcsak nálunk, szintén

»nem az én asztalom« pincér-rend- szer van, kissé ugyancsak elgondol- koztam a régi alaposságon...

A gyárak már

teljes erővel termelnek új- ra, és a munkások kezenyomán gaz- daságilag is erősödik az ország. Az áruellátás is bőséges, semmiben nincs hiány. A pénz értéke jó, az emberek megelégedettek. Mindenütt hatalmas építést lát az ember. A romokhoz zúzógépeket visznek, hogy porrá őrölje a romot, melyet újra felhasználnak az építkezésnél. Az újjáépítés egyik legszébb alkotása a Sztálin út, mely kb. két kilométer hosszú. A hatalmas, emeletes házak mindegyike más és más, pom- pás művészi alkotás. A német elvtársak terve szerint pár év alatt ha- talmassá építik Berlint. Még ez év hátralévő időszakában 10 000 házat építenek. Saját erejükből oldják meg az építkezést és a mostani még cse- des Berlin, szép, kedves és forgal- mas lesz újra.

Sokat lehetne még írni Berlinről, a nép életéről, szokásairól, és az őket annyira jellemző hagyomá- nyokról. De az túl hosszú lenne, és hiába is rak egymás mellé sok-sok képet az ember, minden újságicik- csak szürke adathalmaz ahhoz, amit egy utazás és tapasztalat ad. Hogy az ember a berlini kérdést megoldá- sának szükségességét átérezze, hal- lani kell a berlini elvtársak vélemé- nyét, látni a propaganda nyugati reklámjait, hallani feketézók eseteit, — s csak ekkor látja igazán, hogy a szovjet — és az NDK népének e téren való politikai törekvése tel- jesen indokolt. A nyugati részről történő huzavonának csak egy lehet a vége: meghajlás az igazság és a tények előtt. A berlini kérdést meg- kell oldani, a német nép és a vi- lágbéke érdekében.

Bánfalvi József

A kollégiumi rendszer nagy nevelőerőt képvisel

Az új tanévben a Tudományegyetem minden diákoththona kollégiummá fejlődik

Az ifjúság nevelésében, politikai és jellembeli tulaj- donságainak kialakításában rendkívül pozitív szerepük van a jól szervezett közös- ségeknek. Pedagógiai hagyományaink között számon is tartjuk az e téren elért nagyszerű eredményeket, s azokat hibáiktól megtisztít- va, ma már mind szélesebb körben alkalmazzuk. Bizo- nyára mindenki emlékszik még arra az egész ország- ra kiterjedő kollégiumi há- lózatra, melyben a felszaba- dulás után munkás- és pa- rasztfiatalok tömegei éltek, nevelődtek és tanultak. A népi kollégiumi mozgalom- ban nagyszerű közösségek kovacsolódtak, jóllehet, súlyos hibák is kísértettek. Elhamarkodott intézkedéssel azonban megszüntették a kollégiumi rendszert, nem- hogy annak megreformálá- sát, újjászervezését vége- zték volna el, s így hosz- szú ideig jóformán csak egy- szerű szálláshelyül szolgál- tak a diákoththonok. Később — különösen az ellenforra- dalom után — ismét felme- rült a gondolat, miszerint a régi

népi kollégiumok pozitív hagyományainak és az új székszerződés követel- ményeinek alapján új- já kell szervezni a kollé- giumokat.

de most már valóban szo- cialista módon.

A feladat nem olyan egy- szerű, mint első hallásra tűnik, hiszen a hagyomá- nyok és tapasztalatok sem eszméi, politikai, sem pe- dagógiai szempontból nem voltak egyértelműek. Ma merőben másnak kell len- nie a kollégiumok szere- pének, mint 1946–48 között, amikor a jórészt reakciós egyetemmel szem- ben még oppozíciót jelentet- tek. A felszabadulás utáni kollégiumi mozgalom bizo- nyos mértékig elszigetelőd-ött az ifjúsági mozgalom- tól, ma ellenben főként a kommunista ifjúsági mozga- lomra kell épülnie. Továb- bi nehézséget jelentett az a körülmény, hogy ifjúságunk az utóbbi években elszakott a közösségi élményektől és ezek hiányában tartózkodott is a közösségi élettől.

Ugyanakkor segítő momen- tumok is közrejátszottak.

Számos diákoththonban a ha- tározatot megelőzően is tet- tek már néhány lépést és intézkedést ezen az úton. Ilyen volt például annak a halogató előítéletnek a le- küzdése is, mely szerint a diákoththonok jelenlegi zsú- foltsága miatt minden kísér- letezés eredménytelen ma- rad.

Kidolgozták hát a kollé- giumok új szervezési elvét és ennek

helyi alkalmazása Szege- den is megkezdődött.

az egyetemi diákoththonok- ban. A Tudományegyetem Irinyi Kollégiumának 8 szobájában és a József At- tila Kollégium 5 szobájá- ban már az elmúlt egye- temi év során szobaközös- ségek alakultak, amelyek a jövőben alapját képezik a kollégiumi életnek. E kö- zösségek programokat szer- veztek maguknak, aktuális politikai és kulturális kér- déseken vitakoztak, de az ott lakók felelősséget érez- tek egymás tanulmányi munkájáért, magatartásáért is. Ezeket a közösségeket a diákbizottságok fogják egybe, melyek már teljes kollégiumi viszonylatban te- vékenykednek. Nézzük pél- dául az Irinyi Kollégium féléves politikai és kulturá- lis programját: előadásokat és vitákat rendeztek a vál- lás keletkezéséről és fejlő- déséről, a hásvéti népszó- kásokról, ankétot tartottak az ilyen nagy szerelem cí- mű színműről, kirándulást szerveztek Fehértóra és tá- bortúzat rendeztek a Bo- szorkányszigeten. Mint a felsorolásból kitűnik, figye- lemrel voltak a szórakozási igényekre is. Ezzel egyidő- ben megkezdődött a kollé- giumi könyvtárak szervezé- se is.

A Szegedi Tudományegye- temen a kollégiumok kiala- kítása felé megtették az első fontos lépéseket.

s ma már mindenütt meg- vannak annak a feltételei, hogy a jövő tanévben az átszervezést teljes egészé- ben végrehajtsák,

amihez legtöbb segítséget az egyetemi KISZ-szervezetek nyújtanak. A szervezési kül- sőségek elvégzésével azon- ban nem tekintik befejezett- nek a feladatot, hiszen mindez csak keret, amit tar- talmassá kell tenni, hogy a kollégiumi közösségek bel- ső összetartó ereje növeked- jék s jusson majd elég fi- gyelem a közös tanulmányi

munkára is. Szükségesnek mutatkozik az is, hogy ezek a szerveződő kollégiumok megfelelő társadalmi kap- csolatokat építsenek, első- sorban a munkás- és pa- rasztifjúsággal, de az egye- tem egészével is. Ez az in- tézmény ugyanis nem azzal a rendeltetéssel jön létre, hogy eltávolítsa a fiatalo- kat az egyetemtől, hanem ellenkezőleg: a mindenké- pen elsőleges egyetemi munkára összpontosítsa a közös figyelmet és gondos- kodják a megfelelő világ- nézeti és politikai nevelés- ről.

A kollégiumi mozgalom a Tudományegyetem ifjúsá- gának életében máris érez- tette hatását, mindenek- előtt azok körében, akik az ilyen közösségekben él- nek.

A szobaközösségekben ele- ven, vidám élet folyik, egy- re több jele él az önzet- len segítőkészségnek és ilyen társaságban nagyobb, erő- sebb az elhatározó készség is, amit különösen a társa- dalmi munkában való rész- vételüknel lehetett megfi- gyelni. Egymásért minden tekintetben felelősséget érez- nek a diákok, s ez a tudat nagy hatással van az egyén- re is. Az itt élők nagyobb ütemben haladnak a poli- tikai és eszméleti érettség felé.

A kezdeményezés széle- sebb körű vonzására jel- lemző, hogy az egyetemi hallgatók nagy része meg- indult egy-egy kis kollekti- va sodrásában az új élet- nyek és a kialakuló új élet- forma felé és részt kér ab- ból.

Közelebb hozta egymáshoz a kollégiumi mozgalom az oktatókat és az ifjúságot is. Ilyen körülmények között gyakrabban ellátogatnak az oktatók a diákok közé, hosz- szasan elbeszélgetnek, vitat- koznak velük, s ezeknek a találkozáson minden eset- ben megvan a kölcsönös hasznuk. A fiatalabb okta- tók a kollégiumi élet szer- vezésére vonatkozó taná- csokkal is el tudják látni az egyetemistákat, hiszen jó- részükről részt vett a régebbi kollégiumi mozgalomban,

Az új tanév bizonyára még több szemléltető pél- dát nyújt majd arról, hogy a kollégiumi rend- szer az új alapokon való- ban nagyszerű nevelő és jellemformáló erőt képví- sel,

s amit oly sokáig nélkülöz- tünk az ifjúság szocialista arculatának kialakításában, az napról napra jól fog ezentúl kamatozni.

Előretérnek az idők

1919

július

10

Az államo- sított múkin- cseknek a Mú- csarnokban rendezett ki- állításáról ír- ja Szakassz Árpád az Új Idők ma meg- jelent száma- ban: »Mennyi kincs! Mennyi szépség! Négy fal közé zárt néhány szempár gyö- nyörűségére a gógós jólla- kosság. A forradalom viha- ra most összehordta késői igazságszolgáltatással min- denki számára azokat a kin- cseket, amelyek mindenki számára teremtdtek.

Uj renaissance kezdődik most. Termékenyebb a volt- nál. A forradalmas művé- szet összetalálkozik a forra- dalmas néppel, s e találko- zásból csodák születnek...

Szerte az országban folyik az aratás. A nagy munkát verssel köszönti a Dózsa Né- pe című lap hasábjain egy névtelen proletárköltő:

„Dől a kalász és gyűl a kéve, Magyar falvak határain. Köszöntek magyar föld- népe Izmos, serény barátain.”

Ábrahám Dezső kormány- alakítási munkálatai sikere- sen haladnak előre. Az már végleges, hogy Kelemen Bé- la kimarad a kormányból, Teleki továbbra is külügy- miniszter lesz, Horthy és Gömbös szintén kíválnak, de ugyanakkor a hadsereg élén maradnak.

Gömbös államtitkára buz- gólkodásai nyomán újabb jelentős események törté- nek a hadseregben. A köz- legények toborzása ugyan nemigen halad előre, a tiszt- különítmények azonban le- tették az ünnepélyes esküt. Bevezették az új egyenruhát is a hadseregben. Rendsze- resítették a tiszt sapka mel- lé a darutollat. Mivel a Fe- hértó darvai nem szolgál- tatnak kellő mennyiségű harci díszet, a tiszt urak kénytelenek voltak rafanya- lodni az alsóvárosi pulykák farktollaira is.